

Tom Pearson

BUDOUCNOST JE V REDESIGNU

Tom Pearson patří mezi golfové architekty, kteří se mohou chlubit těmi nejlepšími a nejznámějšími hřišti nejen v USA, ale také v ostatních částech světa. Hřišti, která byla postavena v období zlaté éry golfové architektury v uplynulých třiceti letech. Mezi jeho projekty patří ta hřiště, na kterých se pravidelně hrají turnaje PGA, hrály se na nich Ryder cupy a jsou to přesně ta slavná hřiště, která pro nás golfové architekty představují určité ikony.

Mezi Pearsonovy neznámější realizace patří například Valhalla, Castle Pines Golf Club, Grand Cypress Resort & Golf Academy, Greenbrier Course, La Moraleja Golf Club, Pebble Beach a mnoho dalších. Jsem velmi rád, že souhlasil s tímto rozhovorem a podělil se se čtenáři významného českého golfového časopisu o některé důležité milníky své kariéry.

Tome, povězte mi, jak to všechno začalo? Přibližte nám, co bylo tou spouštěcí událostí, tím impulzem, který vás nasměroval ke kariéře designéra golfových hřišť?

Když mi bylo 12 let, dostal jsem k Vánocům od svých rodičů půl sady golfových holí. Žili jsme tehdy v americkém Michiganu, o Vánocích je tam spousta sněhu. Ačkoli jsem hned chtěl, nemohl jsem hole vyzkoušet na trávě, dokud nepřišlo jaro. Ale protože jsem byl z holí tak nadšený, hrál jsem s nimi na sněhu do doby, než bylo konečně otevřeno první hřiště v následující sezoně.

Všiml jste si od začátku, jak jsou řešena jednotlivá hřiště? Nebo jaký byl první impulz k tomu, vnímat hřiště jako architekt?

Pokaždé, když jsem hrál na jakémkoli hřišti, přemýšlel jsem, proč je který bunker tvarován tak, jak je, proč je umístěn tam, kde je, stejně, jako jsem přemýšlel, proč jsou fairwaye a greeny tvarovány tak či onak, proč a jak jsou sklopeny atd. O tomto svém zájmu jsem řekl jedné matčině přítelkyni. Její dcera si vzala muže, který znal nějakého golfového projektanta žijícího na Floridě. Při jedné příležitosti, když jsem byl shodou okolností na Floridě navštívit svého dědečka, jsem si na tento kontakt vzpomněl. Podařilo se mi onoho neznámého golfového projektanta navštívit. Byl to Robert VonHagge.

Tímto setkáním se tedy vaše kariéra golfového architekta odstartovala a už nebylo cesty zpět?

Vůbec mě v té době nenapadlo, že by mohla existovat profese golfového architekta. O to víc jsem byl překvapen a také fascinován vyprávěním a zkušenostmi pana VonHaggeho. Robert byl velmi přátelský chlapík. S velkou laskavostí a pochopením k mému zápalu mne pozval do své kanceláře, kde jsem také dostal první lekce golfové architektury. Výsledkem tohoto pro mou kariéru zlomového setkání bylo mé pevné rozhodnutí věnovat se studiu, které mne na dráhu golfového architekta připraví. Rozhodl jsem se zapsat na univerzitu a získat titul ve všeobecném stavebním inženýrství. Jakmile jsem úspěšně dokončil studia, hned jsem se vrátil zpátky na Floridu a začal pro Roberta VonHaggeho pracovat na jedné z jeho staveb golfového hřiště

Začátky u Jacka pro mne byly ale velmi těžké! Zprvu jsem pracoval jen několik hodin týdně, maximálně dva dny, a to po celé čtyři roky. Vydržel jsem a v roce 1979 jsem byl Jackem Nicklausem požádán, abych začal pracovat na plný úvazek.

přímo v Miami. Tato zkušenost byla pro mne také velmi cenná, protože jsem si mohl osahat, jak se staví golfové hřiště v praxi a jaké jsou zákonitosti mezi projektováním a výstavbou hřišť. Po dokončení výstavby miamského hřiště jsem se vrátil zpět na Univerzitu, abych pokračoval ve studiu, tentokrát na katedře krajinné architektury.

Takže jste se trochu odchýlil od původního plánu?

Po dokončení studií v roce 1971 jsem se sice vrátil na Floridu, protože právě zde probíhala masivní výstavba golfových hřišť, bohužel se mi ale nepodařilo najít žádnou práci na golfovém projektu. Tak jsem byl nucen přijmout nabídku a začít pracovat jako krajinný architekt a land planner. Tato zkušenost se ale ukázala jako velmi užitečná, protože v té době se na Floridě realizovala rozsáhlá výstavba developerských projektů, spojená právě s golfovými hřišti, a já jsem získal možnost pochopit a naučit se projektovat golf a domy ve společných projektech.

Poslouchá se to jako detektivka... a pořád čekáme na to, až se vrátíte na hřiště jako architekt... Takže?

Po několika letech jsem se oženil, a jak už to tak bývá, i toto rozhodnutí bylo pro mne klíčové. Přes známého svého tchána jsem se měl možnost seznámit s golfovým architektem, který pracoval pro legendárního Jacka Nicklausa, a dostal jsem se tak k možnosti vstupního pohovoru do kanceláře Jacka Nicklausa. Najali mne, abych pomohl s některými projektovými dokumentacemi nových projektů. Nebyla to ještě přímo práce golfového architekta, ale k té už chyběl jen malý krůček.

A jaká to byla léta v jedné z nejrenomovanějších architektonických kanceláří?

Začátky u Jacka pro mne byly ale velmi těžké! Zprvu jsem pracoval jen několik hodin týdně, maximálně dva dny, a to po celé čtyři roky. Vydržel jsem a v roce 1979 jsem byl přímo Jackem Nicklausem požádán, abych začal pracovat na plný úvazek. Začal jsme tedy zpracovávat golfová hřiště, která Jack sám navrhoval. Po několika letech jsem postoupil do pozice Senior Design Associate Jacka Nicklausa se zkušeností na více než šedesáti hřištích. Byla to dlouhá a velmi přínosná zkušenost.

V roce 1994 jsem spolupráci s Jackem Nicklausem přerušil a založil vlastní projekční kancelář, zaměřenou pouze na projektování a design golfových hřišť – Pearson Golf Design. Jsem jediným majitelem společnosti a sám dělám veškerou práci golfového architekta.

Období strávené u Jacka Nicklausa mi umožnilo cestovat po celém světě a pracovat na mnoha odlišných, rozdílných projektech s různými půdními, krajinnými i finančními podmínkami. Poznal jsem snad všechny možné typy půd, na kterých jsem měl možnost úspěšně postavit výjimečná golfová hřiště. Rád na toto období vzpomínám.

Takto vypadají skicy, které Tom kreslí přímo v území výstavby golfového hřiště

Tom Pearson se za firmu Jack Nicklaus Design podílel i na hřišti ve slovenské Senici

Jaké bylo první hřiště, které jste projektoval?

Mým prvním projektem pro Jacka Nicklausa bylo hřiště Bear's Paw in Naples na Floridě. Byl to první projekt, ve kterém jsem z Jackova layoutu zpracoval kompletní balík projektové dokumentace. Před několika lety prodělal hřiště drobné úpravy. Bylo fajn se tam po dlouhé době zase vrátit a zavzpomínat na začátky, které se psaly před třiceti lety. Toto hřiště pro mne znamenalo splnění klukovského snu. O to víc jsem byl potěšen a poctěn, když mi byla nabídnuta možnost se na tomto redesignu podílet!

A první ryze vaše hřiště?

Hřiště, které jsem vyprojektoval od layoutu až po projektovou dokumentaci kompletně sám, bylo klubové hřiště Firestone ve městě Akron ve státě Ohio. V té době jsem ještě naplno pracoval pro Jacka, ale získal jsem od něj povolení tento projekt udělat. PGA Tour tu pořádá pravidelně každý srpen turnaj World Golf Championships – Bridgestone Invitational.

Tome, říkal jste, že jste se stal a Senior Associate designérem firmy Jack Nicklaus Design na mnoho let a stejně tak jste také založil vlastní designérskou kancelář. Co je výhodou a co naopak nevýhodou mezi prací na „vlastní triko“ a zaměstnáním u jedné z nejslavnějších kanceláří golfové architektury světa?

Tím největším rozdílem je bezesporu fakt, že když jsem byl zaměstnán a pracoval pro Jacka, mohl jsem se naplno věnovat pouze své práci golfového architekta a nemusel jsem se starat o obchod, o shánění zakázek, o vyjednávání s klienty, o plánování financí atd. Zkrátka o vše, co s prací golfového architekta zdánlivě nesouvisí, ale je pro jeho přežití naprosto zásadní. Miluji svou práci, jsem vždy stále pohlcen projektováním, znovu a znovu. Administrativně-

obchodní aktivity, které jsou s vlastněním společnosti spojené, patří k té nejméně oblíbené části celého mého byznysu.

Které z té dlouhé řady hřišť, která jste navrhoval, vašemu srdci přirostlo nejvíce?

Jakube, je pro mne velmi obtížné vybrat jedno hřiště a tím z něj učinit něco víc, dát mu přednost před všemi ostatními, protože každé z nich bylo jiné! Každé mělo jinou topografii území, jiné vstupní podmínky, jiné klima, jiný objem přesunu zeminy

a především u každého z nich byl jiný tým lidí, jiný klient. Svou práci mám rád, ale největší odměnou je vždy vidět, že se výsledek klientům líbí, že jsou potěšeni a nadšeni. To je další důvod, proč dělám to, co dělám. Proto si myslím, že mohu opravdu říci, že všechna hřiště, která jsem projektoval, jsou mými favority, protože jsem byl schopen uspokojit každého klienta a splnit jeho představy i očekávání.

Mohl byste nám trochu více poodkrýt, jaké metody při výstavbě hřiště používáte? Myslíme při samotné realizaci stavby. Zajímalo by mne třeba, jak vysvětlujete bagristovi, jak má udělat to, co vy, Tome, vidíte ve své představě konečného tvaru ve chvíli, kdy je před vámi spousta rozkopané zeminy a stavebního chaosu?

Mám na rozdíl od mnoha kolegů ve světě velkou výhodu v tom, že mým rodným jazykem je právě angličtina. Ale je mnoho situací, kdy pro tu danou chvíli klíčový člověk – často je to shaper – neumí ani slovo anglicky a já naopak neumím ani slovo v jeho rodném jazyce. V té chvíli je právě dobře zpracovaná dokumentace to nejdůležitější. Ovšem úplně nejlepším nástrojem komunikace v těch chvílích jsou mé vlastní 3D náčrty, skrze které jednoduše, rychle a zřetelně mohu načrtnout svoji představu a tím ji sdělit, zhmotnit. Mnohokrát se mi potvrdilo to, co rád a s nadsázkou pokaždé opakují, že náčrty jsou mezinárodní jazyk. Takové esperanto pro projektanty a stavitele golfových hřišť.

Tome, jste typem architekta, který přesně ví, co chce, a to v každém detailu, aby celek fungoval. Do

První roky u Jack Nicklaus Design

Tom Pearson s investory projektu Gold Golf ve Slovenské Senici

jakého detailu v průběhu projektování si vizualizujete konkrétní detaily jednotlivých částí hřiště a do jaké míry jste připraven reagovat na překvapení, které přinese sama výstavba?

Jednou z mnoha zkušeností, kterou jsem od Jacka Nicklausa získal, je nechat se oslovit tvarem a charakterem území, kde se má hřiště stavět. Velmi často právě tvar původní krajiny určí samotný finální styl hřiště. Jestliže golfový architekt vstoupí do území a snaží se vytvořit něco (a často je to spíš Něco), musí přesunout obrovské množství zeminy a učinit mnoho změn v původní topografii území, výsledek nebude nikdy vypadat tak dobře, protože nebude korespondovat s nejbližším okolím golfového hřiště, a už vůbec nebude splývat s charakterem tvarosloví okolní krajiny. Samozřejmě že pokud postupujete stylem co nejmenších zásahů do krajiny, dalším efektem je významně nižší částka utracená za samu realizaci hřiště.

A k té části otázky, jestli jsem připraven reagovat na vývoj na stavbě ve smyslu úprav designu – žádný problém! Některé z mých nejlepších prací vznikly

právě na základě náhody, situace, na kterou jsem musel reagovat během výstavby.

Pokud bych hodnotil golfová hřiště, která u nás vznikla z pera zahraničních golfových architektů, mohu zřetelně sledovat dvě základní linie. Architekty, kteří jsou ihned rozpoznatelní díky svému vyhraněnému rukopisu a jejich tvarové koncepty jsou stále opakovány, a ty, kteří mění styl hřiště podle podmínek území a přání a možností klienta. Jak je to s vámi? Máte oblíbený styl, prvek, tvar, anebo se i ve tvaru necháte inspirovat a hledáte pokaždé nové tvarové vyjadřovací prostředky pro každé území?

Myslím, že bych i na tuto otázku mohl dát stejnou odpověď jako na otázku předešlou. Velmi rád mám například links styl, ale jen, pokud je území k takovému tvarosloví vhodné. Samozřejmě že dalším činitelem je přání klienta a také předpoklad, pro jaké výkonnostní skupiny hráčů je hřiště designováno. Naučil jsem se, že projektují hřiště spíše proto, abych potěšil a uspokojil hráče a klienta, než abych

vyhověl vlastnímu egu, jako tomu bohužel v mnoha případech golfových architektů bývá. Ano, mám velmi často přesnou a jasnou představu a jsem rád, když je mohu použít, ale pokud mohu, rád získám pro toto své přesvědčení hned v rané fázi projektování samotného klienta, aby můj koncept přijal za svůj. A kombinace použití těchto dvou základních principů, tedy naslouchat území a komunikaci s klientem, určí víceméně tvarosloví designu. Tak jsem schopen tvořit každé hřiště odlišně.

Tome, jaké jsou vaše hlavní principy při designování hřiště?

Mám několik základních pravidel, která při projektování používám. Největším pravidlem je neopustit rozmanitost, obměnu. Čím víc jsou jednotlivé jamky odlišné jedna od druhé, tím větší zábavu je hrát na takovém hřišti golf. Zní to jednoduše, ale k tomu cíli vede celá řada cest. Například neopakovat doglegy vpravo nebo vlevo na několika po sobě jdoucích jamkách, pracovat s převažujícím prouděním větru nebo s tvarováním terénu. To jsou jen

některé příklady různých postupů, jak docílit toho, aby jednotlivé jamky nevypadaly stejně.

Postavil jste celou řadu hřišť ve spolupráci s významnými a slavnými hráči PGA. Co od spolupráce s profesionálním golfistou očekáváte, co od něj vyžadujete? Ve které fázi projektování je necháváte nakouknout pod pokličku a kdy je naopak necháte tvořit, abyste z jejich zkušenosti získal pro hřiště co nejvíc?

Spolupráce s profesionálním hráčem má několik variant. Největší potěšení mi přináší takový rozměr spolupráce, kdy je hráč do projektování zapojen maximálně. Rád totiž sdílím své myšlenky. Pokud může být hráč součástí každého rozhodnutí, každé strategické úvahy, může pravidelně dojíždět na staveniště a být součástí denních rozhodování, je to pro projekt velmi zásadní a přínosné. Naopak je pro mne až frustrující, když je spolupráce s profesionálem omezena pouze na jeho účast při slavnostním otevření hřiště a rozdání několika autogramů. Měl jsem štěstí, že jsem mohl pracovat s takovými hráči, kteří byli a jsou stejně jako já zapálení pro design hřišť. Víím, jak je důležité, aby byl hráč informován o průběhu a postupu stavby, a pokud nastane potřeba revize projektu, třeba na základě nějakého překvapení, o kterém jsme hovořili před chvílí, je to právě tento případ, kdy očekávám reakci a spoluúčast při rozhodování, jak dále.

Jak moc ovlivnila ekonomická krize golfové odvětví? Jaký očekáváte další vývoj v této oblasti?

Po pravdě nemám v této chvíli žádný názor na to, jak bude vývoj pokračovat dál. Pravděpodobně budeme mít možnost pracovat víc na redesignech existujících hřišť než na úplně nových projektech. Tak pesimistické to ale není, rok od roku vidím zlepšování, vzniká poptávka po nových projektech. Jen tempo zlepšení je stále ještě velmi pomalé. Ať se ale stane cokoli, budu vždy připraven nabídnout své služby jakémukoli golfovému projektu.

Měl jsem možnost pracovat na jednom z vašich projektů, na slovenském Gold Golf Resortu. Také v posledních třech číslech našeho časopisu jsme se právě na příkladu tohoto hřiště věnovali některým důležitým aspektům při výstavbě. Pokaždé, když jsem v Senici na hřišti, cítím zvláštní vnitřní chvění z toho, jak dobré to hřiště je a bude. Povězte nám něco o tomto projektu. Vííme, že jste ho projektoval pro kancelář Jacka Nicklause.

Díky za komentář. Jakube, vy jste ale také důvod, proč se hřiště podařilo a vypadá tak, jak vypadá. Gold Golf nebyl typickým projektem. Finální routing a z něj vycházející kácení lesního porostu byly zpracovány architektem, který na projektu pracoval přede mnou. Já jsem byl požádán, abych tento jeho design analyzoval a upravil tak, aby odpovídal základním pravidlům golfové architektury Jack

S klientem a jeho týmem při jedné z prvních návštěv území výstavby golfového hřiště v Chile

Nicklause Design. Jsem přesvědčen, že základním a možná i nejdůležitějším pravidlem dobrého projektu je právě raná fáze, při které se řeší samo umístění a návaznost jednotlivých jamek v území – initial layout. V případě projektování Gold Golf jsme nebyli součástí této fáze. Jak jsem již řekl, o co víc je golfové hřiště správně „posazeno“ do krajiny, o to lepšího a také levnějšího designu lze dosáhnout. Měli jsme několik jamek, které si vyžádaly větší přesuny hmot právě z toho důvodu, že jejich umístění v území neodpovídalo původnímu tvarování terénu. Některé jamky – a je jich opravdu většina – nakonec vyšly skvěle, ale pokud bych měl možnost na projektu pracovat od samého začátku, hřiště by mělo jiné trasování, jinak navržený sled jamek.

Výrez z masterplanu projektu výstavby golfového hřiště a residenční výstavby v USA. Jeden z mnoha a mnoha projektů tohoto typu

Hřiště v Senici se staví na písku. To je naprosto jiná zkušenost a používají se jiné stavební metody a principy, než když se hřiště staví na zemině. Měl jsem již několik projektů, které se stavěly na podobném pískovém podloží, proto jsem neměl žádný problém s projektováním ani v Senici. Další výhodou byla také účast amerického shaperu, se kterým jsem se znal z několika předcházejících projektů a který také na pískách několik hřišť stavěl. Tato skutečnost stavbu významně ulehčila a projektu dodala v některých detailech ten správný náboj.

Zastavme se tedy ještě na závěr krátce u rozdílu mezi projektováním nových hřišť, stavěním „na zelené louce“ a redesignem hřišť existujících? Jaký je v této práci rozdíl?

Svým způsobem byla práce na Gold Golfu takovým redesignem. První projektant nakreslil routing plan a podle něj se kácel les. Teprve potom jsem byl pozván já, abych projektoval to, co už bylo hotové. Redesign existujících hřišť je velmi snadný. Jde maximálně o úpravu několika greenů, bunkerů nebo odpališť. Redesign má ale i tak své hranice. Například, pokud je na hřišti vodní překážka, mohu možná upravit její tvar, ale abych ji případně zrušil, zavezl, to je velmi nepravděpodobné. Musím tedy vždy vycházet z možného a daného. U nových projektů je samozřejmě možné pracovat s čímkoli a jakkoli.

Tome, děkuji vám za váš čas a dovolu mi, abych vám popřál mnoho štěstí a dobrých příležitostí. A závěrem také popřál českým golfistům, aby se v co nejbližší době naskytla Tomovi příležitost projektovat hřiště v Čechách.